

روش پژوهش

راهنمای نگارش مقاله، پایان نامه و رساله دکتری

نوشته: دکتر حمیده بهجت

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

با نگاهی بر «نگارش تحقیق» اثر یورگ نیدرهاوزر

فهرست

- پیشگفتار ۷
- مقدمه ۹
- بخش اول: ۳۸ نکته مهم ۱۱
- بخش دوم: پژوهش در نگاهی کوتاه ۲۳
- بخش سوم: پژوهش گام به گام از آغاز تا پایان ۲۹
- ۱- هیچ تحصیلی بدون تحقیق میسر نیست ۲۹
- ۲- لازمه‌ی تدوین یک کار تحقیقی چیست؟ ۳۳
- ۳- جستجو برای منابع و مطالب ۴۲
- ۴- از رنج نوشتن تا عطر نوشتار ۵۶
- ۵- عناصر و ساختار درون متنی تحقیق ۶۳
- ۶- نقل قول‌ها و تعلیقات ۷۳
- ۷- ارجاع به کتب و منابع ۸۱
- بخش چهارم: نمودار خورشیدی ۹۵
- بخش پنجم: آمادگی برای سخنرانی و جلسه دفاع ۱۰۱

به نام خدا

پیشگفتار

می‌دانیم که توانایی نوشتن تحقیق و چگونگی کیفیت آن تنها به میزان دانش و مطالعه‌ی پژوهشگر بستگی ندارد بلکه این مسئله که وی چگونه تحقیق خود را ارائه می‌دهد نیز بسیار حائز اهمیت است. از سویی دیگر تجربه نشان داده است که دانشجویان ما دانش بسیاری دارند اما معمولاً ابزار و روش‌های ارائه آن را نمی‌شناسند.

آن‌چه نویسنده را بر این داشت تا به تدوین اثر حاضر پردازد نخست، نیاز مبرمی بود که بسیاری به ویژه دانشجویان نویسنده داشته و با وی مطرح می‌نمودند و دوم کمبودی بود که به طور کلی در زمینه‌ی کتاب‌های راهنما و تخصصی مربوط به روش پژوهش و نحوه‌ی نگارش انواع تحقیق وجود داشت.

لازم به ذکر است تنها اثری که منحصراً درباره‌ی روش تحقیق نگاشته شده و به موضوع‌های حاشیه‌ای - مانند نگارش زبان فارسی یا تذکراتی در مورد چاپ و نشر کتب علمی - نپرداخته است کتاب پژوهش، نوشته ا.ح. آریان پور می‌باشد که برای اولین بار در سال ۱۳۱۸ به چاپ رسید اما به دلیل سبک قدیمی نگارش آن و نیز به روز نبودن لوازم و ابزار تحقیق - مانند کامپیوتر، اینترنت، کتابخانه‌های مجازی و غیره به نوعی غیر قابل استفاده گشته است.

شایسته است از زحمات سرکار خانم فرحناز فرهادی، عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی که متن را ویرایش کرده‌اند صمیمانه سپاسگزاری نمایم و نیز بایسته می‌دانم از سرکار خانم مهرنوش خلیلی که حروفچینی متن را به عهده گرفته‌اند قدردانی کنم.

امیدوارم این اثر، گامی هر چند کوچک در راه پیشبرد و ترقی علم برداشته و بتواند چراغی باشد فرا راه پژوهشگران و به ویژه دانشجویانی که در مسیر پر فراز و نشیب دانش در جستجوی چشمه‌ی جاودانی نور و معرفت هستند.

حمیده بهجت

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران